

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3156/2019. (VII. 3.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.667/2018/5. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék Fővárosi Ítéltábla ítéletével helybenhagyott 4.P.20.456/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Utólag kiegészített alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.667/2018/5. számú ítéletét, valamint a Fővárosi Törvényszék Fővárosi Ítéltábla ítéletével helybenhagyott 4.P.20.456/2018/5. számú ítéletét támadta, s kérte annak megsemmisítését. Álláspontja szerint az ítéletek ellentétesek az Alaptörvény VI. cikkével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó (felperes) – az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint – a hitelező által felmondott kölcsönszerződése kapcsán többszöri alkalommal fordult adatkérés, tájékoztatáskérés címen a követeléskezelő alpereshez. Miután az indítványozó ismételt előterjesztett adatkérése, illetve arra adott alperesi válasz ellenére is hiányosnak vélte az alperesi tájékoztatást, kereseti kérelmet terjesztett elő az alperessel szemben. Azzal érvelt, hogy az adatkérésében megjelölt adatok az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 2. pontja alapján személyes adatok. Álláspontja szerint az alperes a törvényi kötelezettségeit nem teljesítette, a teljes átláthatóságát biztosító személyes adatokat többszöri kérésre sem biztosította. Hiányolta, hogy a tranzakciós tételeket, különösen a pénzbeli teljesítésének jóváírásait az alperesi bankszámlán, illetve a felperes követelésének analitikáját, valamint kapcsolódó számviteli nyilvántartások tételeit nem küldték meg számára. Kifogásolta azt is, hogy a megküldött adatok alapján nem ellenőrizhető, hogy helyesek-e a kezelt személyes adatok, illetve nem ellenőrizhető magának az adatkezelésnek a jogszerűsége.
- [3] Az indítványozó keresetét az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 4.P.20.456/2018/5. számú ítéletével elutasította. A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.667/2018/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annak indokaival helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a felperesi adatkérés milyen adatok közlésére irányult, illetve az alperes milyen adatokat közölt a felperessel. A bíróság megítélése szerint „a felperes kereset benyújtását megelőzően alperesnek megküldött adatigénylést tartalmazó kérelmek, illetőleg a perben felperes által megjelölt tartalom egymással, illetőleg az alperesi adatközléssel megfeleltethető nem volt, mivel per megindulását megelőző három adatigénylés pontos tartalma a perben előadottakhoz képest meghatározva nem volt.” Az elsőfokú bíróság szerint „az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy a perre okot nem adott”, ugyanis a pert megelőzően küldött tájékoztató leveleiben eleget tett „az általánosságban, nem határozott módon megfogalmazott felperesi adatigénylésnek”. A bíróság rámutatott továbbá arra, hogy az adott eljárásban nem lehetséges annak vizsgálata, hogy az alperesi adatközlésben megjelölt elszámolási adatok helyesek-e, mert a konkrét perben csak a felperes adatigénylésére adott alperesi tájékoztatás jogszabályoknak való megfeleléséről lehetett dönten. A bíróság egyebekben utalt arra, hogy az indítványozó adatkérése nem kizárólag az alperes által kezelt személyes adatai közlésére, hanem „az adatkezeléstől függetlenül az alperes birtokában lévő ismeret” megismerésére irányult.
- [4] Az indítványozó a másodfokú ítéletet, illetve a másodfokú ítélettel helybenhagyott elsőfokú ítéletet az Alaptörvény VI. cikkébe, illetve XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseibe ütközőnek tartotta. Alkotmányjogi panaszának érdemi része alapján az indítványozó szerint a bírói döntések azért sértik az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseit, mert „korlátozzák a személyes adatokhoz való hozzáférés jogát azáltal, hogy nem kötelezik az adatkezelőt a kérelemnek megfelelő teljesítésre, a hozzáférés korlátozása ellehetetleníti az adatkezelés ellenőrzését, valamint az adathelyesbítéshez való jog kiaknázhatóságát is”. Az indítványozó szerint továbbá a „nem tisztességes

eljárás abban nyilvánul meg, hogy a bíróság nem kötelezte alperest a kérelem teljes körű teljesítésére, így felperes személyes adatokhoz való hozzáférését korlátozta”.

- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. §-ok szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. §-ok szerinti feltételeket.
- [6] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.667/2018/5. számú ítélete (valamint a Fővárosi Törvényszék Fővárosi Ítéltábla ítéletével helybenhagyott 4.P.20.456/2018/5. számú ítélete) ellen nyújtotta be, amivel szemben nem volt további rendes jogorvoslatnak helye.
- [7] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani. A támadott jogerős ítéletet az indítványozó jogi képviselője 2018. szeptember 19-én elektronikus úton vette át. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát 2018. november 12-én nyújtotta be az alapügyben első fokon eljáró Fővárosi Törvényszékre, ezért a panasz határidőben benyújtottnak tekinthető.
- [8] Az Alkotmánybíróság vizsgálata eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a határidőben érkezett alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem fogadható be.
- [9] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz esetén is kizárólag az Alaptörvényben elismert jogokat oltalmazza [lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]]. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 3294/2014. (XI. 11.) AB végzés Indokolás [24]]. A bírói döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető tehát a további jogorvoslattal nem támadható bírói döntések általános felülvizsgálata eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi [3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]]. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés; Indokolás [15]].
- [10] A jelen ügyben az indítványozó megjelölte bár az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [VI. cikk, illetve XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései], valamint a támadott bírói döntéseket, amelyeknek megsemmisítését kérte. Alkotmányjogi panaszában az indítványozó mindazonáltal hiánypótlásra való felhívása ellenére is lényegében azt kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok nem kötelezték az alperesi adatkezelőt az adatkérésének megfelelő teljesítésre. Az indítványozó így valójában a bírói döntések felülbírálatát kezdeményezte.
- [11] Az Alkotmánybíróság a 3099/2018. (III. 26.) AB végzésében kiemelte: az alkotmánybírósági gyakorlat következetes abban, hogy az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [hasonlóan: 3143/2014. (V. 9.) AB végzés; Indokolás [19]].

- [12] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felelt meg az Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeknek, ezért érdemben nem volt vizsgálható. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. június 25.

Dr. Szívós Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1737/2018.

